Startup Estonia Rootsis TechArenal: Euroopa kaitsevõime tugevdamine loob iduettevõtetele uusi ärivõimalusi

1 aasta tagasi - 01.03.2025 Autor: AM

Startup Estonia ja Invest Estonia poolt korraldatud paneeldiskussioonis tehnoloogiakonverentsil TechArena Stockholmis arutleti kaitsetööstuses tegutsevate iduettevõtete potentsiaali üle Euroopas. Diskussioonis osalejad leidsid, et kaitsetööstuses on ruumi igas suuruses ettevõtetele ning Uus-Põhjala regioonil on suur potentsiaal tõusta Euroopa kaitsetööstuse keskuseks.

Diskussiooni avanud Eesti majandus- ja tööstusminister Erkki Keldo tõi välja, et kaitsetööstusest on saanud Euroopas üks kõige kiiremini kasvav tööstusharu ning Venemaa sõda Ukrainas on loonud uued vajadused. “Kui veel mõned aastad tagasi oli kaitsetööstus vaid riigisisene asi, siis nüüd arutatakse kaitsetööstuse ja -võimekuse suurendamist ka Euroopa Liidu tasandil, tehakse koostööd ning suheldakse tihedalt liitlastega, seda eriti Uus-Põhjala regioonis,” sõnas Keldo.

Diskussiooni korraldanud Startup Estonia Põhjamaade partnersuhete juht Kati Pärn kinnitas, et niivõrd kapitalimahukas valdkonnas nagu kaitsetööstus on uute tehnoloogiate arendamine efektiivsem läbi rahvusvahelise koostöö. “Meie regiooni riikidel on suur potentsiaal tõusta Euroopa kaitsetööstuse keskuseks, sest me mõistame kaitsevõime tugevdamise olulisust väga hästi. Samas eraldiseisvalt on Uus-Põhjala riigid pigem väikesed tegijad, mistõttu koos tegutsedes suurenevad võimalused arendustegevuse õnnestumiseks ja investeeringute kaasamiseks,” selgitas Pärn.

Paneeldiskussioonis osalenud Milrem Robotics'i müügi asejuht Stefan Behre tõi välja, et suured ettevõtted tunnevad täna end mugavalt oma olemasolevate toodete ja tehnoloogiatega ning see loob uue mõtlemisega idufirmadele uusi võimalusi. “Kui turule tuleb uus valdkond, näiteks robootika, siis tööstused ei pruugi kohe alguses peale hüpata, kuid viimasel ajal on ka suured ettevõtted hakanud otsima võimalusi, kuidas robootikat oma portfelliga siduda. Nad on mõistnud, et see ei ole mööduv trend, vaid reaalne suund, millel on tohutu potentsiaal. See avab tee uutele koostöövõimalustele,” ütles ta.

Diskussioonis osalejad olid ühel meelel, et kaitsetööstuses on ruumi igas suuruses ettevõtetele. “Veel kümme aastat tagasi oli kaitsetööstus vaid suurte mängijate pärusmaa, sest valdkond nõuab suuremas mahus kapitali ja kõrgelt kvalifitseeritud tööjõudu. Kiire tehnoloogia areng ja kiirelt muutuv geopoliitiline olukord on andnud võimaluse ka väiksematele tegijatele, kellel on küll vähem ressursse, kuid võimekus ootamatult muutuvate oludega kohaneda ja mõelda raamidest väljapoole,” rõhutas Erkki Keldo.

Väiksematele tehnoloogiaettevõtetele tekib uusi võimalusi eelkõige nendes valdkondades, kus ei ole vaja keerulisi platvorme ega suurtööstuste tuge. Näiteks iseloomustab praegu kaitsetööstust kiire tehnoloogiline areng kübervaldkonnas, autonoomsete süsteemide vallas ja nn topeltkasutusega ehk inglise keeles dual-use tehnoloogiates, mida saab kasutada nii kaitse eesmärkidel kui ka tsiviilelus. Perspektiivikad on ka hajutatud andurite, väiksemate radarite ning uue põlvkonna relvastuse arendamine.

Eksperdid soovitasid iduettevõtete asutajatele kasutada kaitsetehnoloogia turule sisenemiseks olemasolevaid kiirendeid ja toetusprogramme, kuna need aitavad alustada dialoogi kaitseväe ja kaitsetööstuse erinevate osapooltega.

Saab Surveillance'i strateegiajuht Hampus Delin rõhutas, et nõudlus on hüppeliselt kasvanud ning ettevõtted, tarnijad ja alltöövõtjad peavad kohanema, et seda rahuldada. “Täna näeme, et nõudlus ei ole ajutine ning tööstusena suurendame oma tootmisvõimekust kiiresti, kuid see võtab aega. Robotite kasutamine aitab muuta lahinguvälja inimeste jaoks turvalisemaks ning praegu oleme etapis, kus kliendid on otsustamas, kuidas nad meie tehnoloogiat rakendada soovivad,” tõi ta näite.

Diskussiooni juhtinud NATO DIANA regionaalne direktor Kadri Tammai nõustus, et kiireloomuline vajadus uute lahenduste järele loob eeldused uute ettevõtete tekkeks, mida toetab ka Eesti elujõuline tehnoloogia- ja idufirmade ökosüsteem. “Siiski vajab iga uus idee kapitali ja turgu,” tõdes Tammai.

Kaitsetööstus on kapitalimahukas ning diskussioonis jäi kõlama, et Euroopa kaitsetööstusettevõtted vajavad arenemiseks ja kasvamiseks rohkem investeeringuid. “Seni on kaitsetööstusettevõtetel olnud keeruline kasvamiseks ja turule sisenemiseks investoritelt raha kaasata, sest näiteks surmavaid tehnoloogiaid arendavad ettevõtted ei saa pankadest laenu või siis ei julge investorid investeerimisriski võtta. Näiteks Eestis lõime riikliku 100 miljoni eurose kaitsefondi, mille kaudu ettevõtetesse investeerides näitame investoritele eeskuju ja saadame jõulise sõnumi – kaitsetööstus on prioriteet ja sektorisse on oluline

kapitali suunata. Kaitsefondiga avab riik n-ö ukse, et valdkonnale vajalik kapital pääseks turule," märkis Keldo.

Stefan Behre andis kaitsetööstuses töötavatele idufirmadele soovituse, et asutajad peaks julgema olla natuke vähem täiuslikud. "Viimased 30 aastat on tööstus keskendunud sellele, et asjad oleksid võimalikult täiuslikud – me tahame, et kõik töötaks veatult. Protsessid ongi täiuslikud ja suurepärased, kui sul on 30 aastat aega uue toote väljatöötamiseks, kuid meil seda aega ei ole. Peaksime julgema võtta rohkem riske, mitte püüdlema ideaali poole, vaid testima lahendusi ja arendama neid edasi. See aitaks innovatsiooni kiirendada," ütles ta.

Paneeldiskussiooni The Future of Defence Technology: Revolutionizing Regional Capabilities korraldas Startup Estonia Uus-Põhjala süvatehnoloogiaoru initsiatiivi raames, mille eesmärgiks on luua Euroopa edukaim süvatehnoloogia iduettevõtete regioon, mis toodaks uusi tehnoloogiaid ja ekspordiks neid mujale maailma.

- Tegijad
- Uudised

- Lahendused
- Tehnoloogiamessid
- Turvalisus

Pilt

estonia
Moderator:
Kadri Tammal